

به نام او

برنامه آقای دکتر حسین باغلی (وزیر پیشنهادی برای وزارت آموزش و پرورش)

۱۴۰۰ - ۱۴۰۴

مقدمه

«تعلیم و تربیت» غایت نظام سیاسی جمهوری اسلامی ایران است. «تعلیم و تربیت رسمی و عمومی» از کلیدی‌ترین مؤلفه‌ها برای «بقا» و «تقویت» جمهوری اسلامی ایران و فرصتی برای تمرین جمهوریت محسوب می‌شود^۱ و به عنوان «مهمترین نهاد تربیت نیروی انسانی و مولد سرمایه‌ی اجتماعی» و «مهمترین نهاد برای تحول فرهنگی و اجتماعی جامعه» در نظر گرفته شده است که گستره‌ی «مهدکودک و پیش‌دبستانی تا دانشگاه» را به عنوان امر حاکمیتی در برمی‌گیرد. وزارت آموزش و پرورش و دیگر نهادهای ذی‌ربط و ذی‌نفع با هم این امر ملی و اجتماعی را محقق می‌نمایند^۲. بر اساس قانون اساسی، دولت باید وسایل خدمات آموزش و پرورش رایگان را برای همه آحاد جامعه فراهم نماید^۳. این امر اجتماعی در چارچوب اسناد تحول بنیادین آموزش و پرورش باید با نظامی عادلانه و کارآمد و اثربخش در ذیل ایده‌ی «مدرسه صالح»، انسان‌هایی صالح با ویژگی‌های تراز در

۱. مبانی سیاسی مبانی نظری سند تحول بنیادین آموزش و پرورش (تأیید شورای عالی انقلاب فرهنگی در سال ۱۳۹۰)
۲. بند ۲ سیاست‌های کلی تحول بنیادین در نظام آموزش و پرورش کشور (ابلاغی مقام معظم رهبری در سال ۱۳۹۲) و راهبرد ۱۰ سند تحول بنیادین آموزش و پرورش (مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی در سال ۱۳۹۰)
۳. اصل ۳ و ۳۰ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

شئون و ساحت‌های مختلف «حیات طیبه» - به عنوان غایت تعلیم و تربیت اسلامی - تربیت نماید تا با کسب شایستگی‌های لازم، آماده ورود به زندگی فردی، خانوادگی و اجتماعی بر اساس نظام معیار اسلامی باشند و نهایتاً «خانواده صالح» و «جامعه صالح» را شکل دهند (تکوین تمدن اسلامی - ایرانی)⁴؛ به نحوی که راه‌آورد‌های آن برای جامعه و خانواده ملموس و قابل سنجش و پایش باشد. با این حال پس از انقلاب اسلامی، نظام آموزش و پرورش ایران گرچه در گسترش کمی خدمات آموزشی و چرخش به دغدغه‌های تربیت اسلامی موفقیت‌های چشمگیری را در کارنامه دارد، اما وضع کنونی آن با دومین گام از انقلاب اسلامی متناسب و در حد انتظار نیست.

تحلیل اجمالی چالش‌های موجود

به رغم تلاش‌های مسئولان امر و وزرای محترم آموزش و پرورش در دهه اخیر، «سرعت» و «جهت» اجرایی‌سازی تحول بنیادین نتوانسته است انتظارات مقام معظم رهبری و مردم را به درستی برآورده کند. عدم تغییر محسوس بروندها و حتی افت برخی از آنها شاهدهی بر این مدعاست. شرایط کرونایی نیز زمینه‌ای شده تا برخی از این چالش‌ها برجسته‌تر گردد و حتی چالش‌های جدیدی به وجود آید. می‌توان چالش‌های اصلی نظام آموزش و پرورش را در سه دسته کلی «حکمرانی تربیتی، نیروی انسانی، کیفیت و عدالت در آموزش و پرورش» جای داد.

اهم چالش‌های حکمرانی نظام آموزش و پرورش ایران عبارتند از:

1. ساختار متمرکز، بروکراتیک و کم‌بهره وزارت آموزش و پرورش⁵
2. تصدی‌گری نابجای وزارت آموزش و پرورش در برخی از امور غیرضروری از جمله مدرسه‌سازی، تألیف و چاپ و توزیع کتاب‌های درسی و ...
3. اعمال استانداردها و الگوی یکسان و یکنواخت مدیریتی - تربیتی برای همه مناطق و دانش‌آموزان
4. شفافیت پایین وزارت آموزش و پرورش در اموری نظیر فرآیندها، سازوکارها، مجوزهای صادره و آمارها
5. بهره‌وری پایین منابع در اختیار ارتقای کیفی آموزش و پرورش
6. تقلیل مشارکت والدین به بعد اقتصادی آن
7. کوتاهی در به‌روزرسانی و ترمیم سند تحول متناسب با شرایط جدید نظام تربیتی و اجتماعی و کاستی‌های درونی آن در مواعد تعیین شده
8. وادادگی در مقابل اسناد و سیاست‌ها و نهادهای بین‌المللی به ویژه اسناد توسعه پایدار (سند ۲۰۳۰)

اهم چالش‌های نظام آموزش و پرورش ایران در بخش نیروی انسانی عبارتند از:

1. نسبت غیرمتناسب ۱۰ به ۱۷ نیروهای غیرآموزشی (اداری و خدماتی) به نیروهای آموزشی
2. توزیع نامتوازن نیروی انسانی آموزش و پرورش به لحاظ کمی، کیفی و جنسیتی
3. کمبود قابل توجه نیروی انسانی مورد نیاز در سال‌های آینده
4. جذب نیروی انسانی مورد نیاز وزارت آموزش و پرورش از مسیرهایی غیر از دانشگاه فرهنگیان
5. تقلیل دانشگاه فرهنگیان به صرف تربیت معلم و غفلت از تربیت مدیر و کارشناس
6. فقدان نظام ارزیابی دوره‌ای صلاحیت‌های تخصصی و حرفه‌ای و اخلاقی و علمی معلمان متناسب با نیازها و اقتضائات
7. کم‌توجهی به منزلت معلمان به عنوان نیروهای فکری و فرهنگی جامعه و متخصصان امر تربیت
8. نابسامانی معیشتی و رفاهی فرهنگیان

⁴. مبانی نظری سند تحول بنیادین آموزش و پرورش (تأیید شورای عالی انقلاب فرهنگی در سال ۱۳۹۰) و اهداف کلان سند تحول بنیادین آموزش و پرورش به ویژه هدف کلان ۱ و ۲ (مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی در سال ۱۳۹۰)

⁵. در این ساختار، در واسطه‌ی وزارتخانه تا مدرسه، ادارات کل استانی، قریب به ۷۵۰ منطقه آموزشی و بعضاً نواحی آموزشی قرار دارند.

9. ناکارآمدی نسبی صندوق ذخیره فرهنگیان در بهبود معیشت فرهنگیان و ابهام در هویت حقوقی آن
 10. بی‌نظمی در پرداخت اضافه کار و حق‌التدریس و دیگر پرداختی‌های فرهنگیان
 11. تقلیل نقش معلم از «مربی‌گری» به «آموزش‌گری»
- درباره چالش‌های ناظر به کیفیت و عدالت آموزشی و پرورشی نیز می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:
1. پایین بودن میانگین معدل آزمون‌های نهایی دوره متوسطه دوم⁶ و فاصله قابل توجه آن میان استان‌های برخوردار و محروم
 2. ضعف توجه مطلوب و منطقی به همه ساحت‌های تربیت
 3. نیاز شدید قریب به یک سوم از دانش‌آموزان به توانمندسازی مرتبط با آسیب‌های اجتماعی
 4. بازماندگی از تحصیل قریب به ۲۰ درصد از افراد مشمول دوره متوسطه دوم⁷؛
 5. عدم دسترسی حداقل ۲ میلیون دانش‌آموز به خدمات آموزش و پرورش مجازی در دوره کرونا
 6. تحصیل بیش از ۱۴ درصد از دانش‌آموزان کشور در مدارس پولی⁸؛
 7. رتبه پایین ایران در آزمون‌های بین‌المللی دانش‌آموزی در سطح منطقه و جهان (از جمله رتبه ۴۸ از ۵۸ کشور شرکت‌کننده در آزمون علوم پایه چهارم و رتبه ۵۰ از ۵۹ کشور شرکت‌کننده در آزمون ریاضی هشتم در تیمز - ۲۰۱۹)⁹؛
 8. کمبود فضاهای آموزشی و پرورشی مناسب و توزیع نامتوازن آن در مناطق مختلف
 9. اثر منفی کنکور و بازار آن بر کیفیت عناصر یادهی و یادگیری
 10. گسترش و رونق تحصیل مجازی در مدارس و مراکز آموزشی بین‌المللی
 11. کاستی‌های نظام ارزشیابی و تضمین کیفیت خدمات آموزشی و پرورشی و فقدان نظام سنجش آموزش و پرورش رسمی و عمومی در سطح ملی

اهم رویکردها و راهبردها

1. پایبندی به اسناد تحولی کشور به ویژه سیاست‌های کلی تحول نظام آموزش و پرورش (ابلاغی مقام معظم رهبری) و سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و اسناد تابعه آن و جلوگیری از اجرای اسنادی مغایر با هویت و ارزش‌های اسلامی - ایرانی (همچون سند ۲۰۳۰)
2. پیگیری برای اجرایی‌سازی اسناد تحول بنیادین آموزش و پرورش با رویکرد «تحول‌گرایی تمهیدی»
3. توسعه و نهادینه‌سازی عدالت آموزشی و تربیتی و ایجاد دسترسی همگانی و باکیفیت در راستای تحقق اصول ۳ و ۳۰ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
4. زمینه‌سازی برای افزایش مشارکت اجتماعی - تربیتی اولیا، معلمان، نهادهای دولتی و عمومی، مردمی و غیردولتی برای به‌سازی و تحول نظام آموزشی و پرورشی
5. فراهم کردن فرصت خلاقیت و نوآوری مدیران، معلمان و دانش‌آموزان
6. ایجاد تعامل و همکاری فعال و دوسویه بین وزارت آموزش و پرورش و مدارس و سایر وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی و عمومی در کمک مسئولانه به حل مسائل اجتماعی ملی و محلی
7. پیاده‌سازی رویکرد «مدرسه‌محوری»
8. تقویت شأن و کرامت و جایگاه اجتماعی معلمان در عین ارتقای سطح معیشت و رفاه ایشان

(۶) گزارش مکتوب وزیر آموزش و پرورش به رئیس‌جمهور منتخب - ۱۴۰۰
 (۷) گزارش وضعیت اجتماعی و فرهنگی ایران - پائیز ۱۳۹۹ (مرکز آمار ایران)
 (۸) گزارش «میانی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و برنامه سالیانه دستگاه‌های اجرایی بودجه سال ۱۴۰۰ کشور» - ج. ۲ - سازمان برنامه و بودجه کشور
 (۹) گزارش رسمی نتایج بین‌المللی تیمز ۲۰۱۹ در علوم و ریاضی (مرکز مطالعه بین‌المللی تیمز و پرلز)

9. استمرار، تقویت و ارتقای برنامه‌های جاری¹⁰ و تحولی همخوان با سند تحول بنیادین آموزش و پرورش نظیر طرح «بوم (برنامه درسی ویژه مدرسه)»
10. ارتقای شفافیت و رفع تعارض منافع در وزارت آموزش و پرورش
11. اصلاح نظام انتصابات وزارت آموزش و پرورش با ضابطه‌مندسازی و جوان‌گرایی و مقابله با سیاسی‌بازی
12. تلاش برای افزایش سهم بودجه آموزش و پرورش از بودجه کشور در عین افزایش بهرهوری اعتبارات موجود
13. متناسب‌سازی تمام اقدامات وزارتی با نیازهای ملی و منطقه‌ای و با تکیه بر قابلیت‌ها و استعدادهای بومی (آمایش سرزمینی) در راستای اجرای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش
14. تقویت هویتی دانش‌آموزان و آماده‌سازی همه‌جانبه برای حیات طیبه
15. تمرکز و اولویت‌بخشی به دوره‌های پیش از دبستان و ابتدایی
16. اتکا به یافته‌های پژوهشی معتبر و بهره‌گیری حداکثری از توان کارشناسی و خبرگی مجربان و صاحب‌نظران دغدغه‌مند و اندیشکده‌ها و مراکز پژوهشی فعال مرتبط با تعلیم و تربیت

اهم برنامه‌ها و اقدامات اولویت‌دار

محور تمام تصمیم‌گیری‌ها، برنامه‌ها و اقدامات وزارت آموزش و پرورش باید در چارچوب سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و برای اجرایی‌سازی راهکارهای آن و تحقق اهداف کلان و علمیاتی مربوطه باشد. با این حال به دلیل گستردگی ابعاد سند تحول، فراگیر نشدن گفتمان تحول تربیتی و فراهم نبودن زیرساخت‌ها و استلزامات و پیش‌نیازها، امکان تحقق همه این اهداف و پیاده‌سازی تمام راهکارها در یک دوره چهار ساله ممکن نیست.

از این رو لازم است در فرصت بی‌نظیر و تکرارنشده‌ی پیش روی دولت سیزدهم، اقدامات کارشناسی و حساب شده‌ای و اولویت‌داری به اجرا درآید که در عین حل مسائل و بحران‌های جاری و روزمره، زمینه و پیش‌نیازهای تحول‌آفرینی در نظام آموزش و پرورش فراهم گردد (تحول‌گرایی تمهیدی). از این رو برای دوره چهار ساله ۱۴۰۰-۱۴۰۴، بسته‌هایی از اهم برنامه‌ها و اقدامات اولویت‌دار مبتنی بر اسناد و سیاست‌های تحولی به ویژه سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و زیرنظام‌های مصوب آن تنظیم گردیده است. البته این برنامه به نحوی تنظیم شده که برنامه‌ها و اقدامات پیشران و اصلی ناظر به شرایط کنونی وزارت آموزش و پرورش را دربرگیرد و در راستای آن‌ها فعالیت‌های واحدهای تابعه وزارتخانه باید در چارچوب زیرنظام‌ها و قوانین مصوب تدوین گردد¹¹.

الف) اقدامات فوری و اولویت‌دار

1. تمهید آغاز سال تحصیلی جدید و بازگشایی مدارس به نحو مناسب با رویکرد برنامه‌ریزی غیرمتمرکز (کوتاه‌مدت یک ماهه)
2. تسریع واکسیناسیون فرهنگیان و دانش‌آموزان (کوتاه‌مدت ۳ ماهه)
3. ارتقای کیفی خدمات و پوشش دسترسی سامانه «شاد» در جهت ارتقای کیفیت و ایجاد عدالت آموزشی (کوتاه‌مدت ۶ ماهه)

ب) بسته اقدامات ارتقای کیفیت و عدالت آموزشی

1. توزیع هدفمند و عادلانه بودجه وزارت آموزش و پرورش با رویکرد تقویت صف و مناطق محروم (میان‌مدت)

¹⁰. مأموریت‌های روتینی همچون راهبری مدارس، آموزش استثنایی و بزرگسالان، مدرسه‌سازی و توسعه زیرساخت‌های آموزشی و پرورشی مورد نیاز و ...

¹¹. علاوه بر برنامه‌ها و اقدامات اولویت‌دار، فعالیت‌های واحدهای تابعه آموزش و پرورش در چارچوب وظایف و مأموریت‌های آن‌ها مورد توجه این برنامه قرار دارد و مفروض است. فعالیت‌های مذکور در صورت نیاز باید در راستای اولویت‌های برنامه‌ای مذکور بازطراحی و تدوین گردد.

2. تقویت مدارس دولتی ویژه (نظیر سمپاد، نمونه دولتی و هیئت امنایی) با تخصیص سرانه حمایتی در عین توجه جامع به استعدادهای کشور در قالب طرح «شهاب» (میان مدت)
3. تقویت مدارس دولتی به ویژه در بخش کیفیت خدمات آموزشی و پرورشی با اتخاذ سیاست «مدرسه محوری» و افزایش اختیارات مدیریت مدرسه و برخورداری از سرانه‌ی حمایتی ناظر به عملکرد مثبت آن (میان مدت)
4. طراحی و اجرای بسته‌های عدالت آموزشی - تربیتی (تبعیض مثبت) برای جامعه هدف مناطق روستایی، محروم و مرزی و حاشیه شهرها با بهره‌گیری از الگوی لکه‌گذاری شکاف آموزشی (میان مدت)
5. تدوین و اعمال پیوست‌های عدالت تربیتی و نصیب آموزشی در همه‌ی اقدامات و برنامه‌های وزارت آموزش و پرورش به منظور رعایت ملاحظات تضمین‌کننده‌ی دسترسی برابر همه به فرصت‌ها و توجه به تفاوت‌های محلی و جنسیتی و فردی آموزشی-تربیتی (میان مدت)
6. استفاده از بستر مجازی به عنوان جبران و مکمل آموزش و پرورش حضوری به منظور توسعه‌ی فرصت‌های آموزشی و پرورشی ملی و بین‌المللی برای کودکان و نوجوانان و اولیا با در نظر گرفتن پیوست تربیتی و فرهنگی لازم برای رفع تهدیدات فضای مجازی و با توجه به اقتضائات دوره‌ی کرونایی و پسا کرونا (کوتاه مدت - ۶ ماهه و میان مدت)
7. طراحی و اجرای سامانه تسهیل خدمت تربیتی داوطلبانه و جهادی فردی و گروهی (میان مدت)
8. تقویت و فراگیرسازی اجرای طرح «شهاب» در همه مدارس با جمع و به‌کارگیری همه امکانات و شرایط لازم برای شناسایی و هدایت استعدادهای برتر (میان مدت)
9. پیاده‌سازی نظام ملی سنجش و ارزشیابی و پایش همه‌جانبه خدمات تربیتی و آموزشی دانش‌آموزان، معلمان و دانشجو معلمان و مدارس و دیگر نهادهای آموزشی و پرورشی بر اساس استانداردها و شاخص‌های بومی (میان مدت)
10. طراحی و پیاده‌سازی نظام جامع مشاوره و شناسایی و هدایت استعدادهای تحصیلی و شغلی و باز طراحی شاخه‌ها و رشته‌های تحصیلی بر اساس آن و آمایش سرزمینی (میان مدت)
11. تحقق تربیت همه‌ساحتی با تأکید بر متناسب‌سازی حجم و محتوای کتب درسی و ساعات و روزهای آموزشی با توانمندی‌ها و ویژگی‌های دانش‌آموزان، بهره‌گیری از روش‌های روزآمد و فعال و خلاق و بهره‌گیری از تجهیزات و فناوری‌های نوین آموزشی و تربیتی در راستای اهداف (میان مدت)
12. طراحی و ساخت مدارس جدید به عنوان محیط تربیتی - اجتماعی به صورت مدارس چندمنظوره با کاربری‌های آموزشی و فرهنگی و ورزشی با همکاری نهادهای متولی (میان مدت)
13. اجرای نظام دوری در دوره ابتدایی به صورت داوطلبانه و با اختیار سپاری به مدرسه و با در نظر گرفتن ملاحظات مربوط به حفظ کیفیت خدمات آموزشی و پرورش (کوتاه مدت ۶ ماهه)
14. بهره‌گیری از ظرفیت نهادهای ذی‌ربط حاکمیتی و وقف، هبه و نذر برای ایجاد فرصت دسترسی برابر به خدمات باکیفیت آموزشی و پرورشی دانش‌آموزان مشمول در عین حفظ کرامت و اقتضائات بومی و تربیتی (میان مدت)
15. توانمندسازی و مشاوره تربیتی ویژه والدین به ویژه با بهره‌گیری از ظرفیت‌های یادگیری میکرو و فضای مجازی (میان مدت)
16. ایجاد فرصت بهره‌مندی و تقویت فعالیت‌های متنوع فردی و گروهی تربیتی با تأکید بر ورزش و تربیت بدنی، مهارت‌آموزی، هنری - فرهنگی و جهادی در بستر مدارس در راستای تحقق ساحت‌های شش‌گانه تعلیم و تربیت با تمرکز بر فعالیت‌های مرتبط با کتاب و اردو با بهره‌گیری از ظرفیت‌های درون‌وزارتخانه‌ای و فراوزارتخانه‌ای از جمله کانون پرورش فکری کودکان و نوجوان به منظور توسعه تجربیات و موقعیت‌های (میان مدت)
17. حمایت از نهادهای مردمی و خودجوش و مؤسسات نوآوری و الگوسازی تربیتی به منظور غنی‌سازی موقعیت‌های تربیتی معلمان، دانش‌آموزان و والدین (میان مدت)

ج) بسته اقدامات حکمرانی تربیتی

1. الکترونیک‌سازی و هوشمندسازی خدمات و فرآیندها و حذف واحدهای زائد واسط میان ستاد وزارتخانه و مدرسه در راستای تقویت زیرساخت‌های تنظیم‌گری و نظارت و کوچک و چابک نمودن وزارتخانه و دستگاه‌های تابعه (میان‌مدت سه ساله)
2. راه‌اندازی سامانه شناسایی و ارزیابی افراد شایسته جهت تصدی مدیریت‌های آموزشی و پرورشی از طریق کانون‌های ارزیابی و تهیه بانک اطلاعات جهت انتصاب در لایه‌ی معاونین وزارتی، مدیران کل ستادی و استانی (کوتاهمدت ۲ ماهه)
3. اصلاح و به‌سازی شاخص‌های سامانه جذب مدیران مدارس و برگزاری کانون‌های ارزیابی مدیران به صورت استانی به منظور بهینه‌سازی کیفیت مدیریت مدرسه با تأکید بر جوان‌گرایی (میان‌مدت دو ساله)
4. راه‌اندازی سامانه‌ی شفافیت وزارت آموزش و پرورش به منظور شفاف‌سازی رویه‌ها و فرآیندها و ارائه‌ی گزارش عمومی، برخط و به‌روز از مواردی همچون قوانین و مقررات آموزشی، آمارهای نظام آموزشی در شاخص‌ها و مؤلفه‌های مربوطه، مجوزها، قراردادهای و گزارش مالی شرکت‌ها، سازمان‌های وابسته و کلیه مدارس (کوتاهمدت ۹ ماهه)
5. اعمال سیاست رفع تعارض منافع در کلیه سطوح مدیریتی وزارت آموزش و پرورش (میان‌مدت یک ساله)
6. اعمال نظارت مدیریتی و آموزشی - تربیتی بر مدارس غیردولتی و رتبه‌بندی ایشان بر اساس مؤلفه‌های مربوطه و اطلاع‌رسانی نتایج در راستای تضمین کیفیت خدمات آموزشی و پرورشی (میان‌مدت)
7. اجرای سیاست مدرسه‌محوری به صورت مرحله‌ای و با توجه به آمادگی‌های محلی با ارائه اختیارات لازم از جمله در انتخاب معلمان از میان معلمان موجود و حمایت مضاعف در قبال عملکرد مثبت آموزشی، پرورشی، مدیریتی و اقتصادی (میان‌مدت سه ساله)
8. اهتمام به فعال‌سازی ظرفیت‌های قانونی «شورای عالی آموزش و پرورش» به منظور اجرایی‌سازی سند تحول بنیادین آموزش و پرورش کشور (کوتاهمدت ۶ ماهه)
9. احیا و تقویت «شوراهای استانی و منطقه‌ای آموزش و پرورش» در راستای تقویت قاعده‌گذاری، حمایت و نظارت محلی و نقش‌آفرینی فعال خانواده‌ها و فرهنگیان (میان‌مدت دو ساله)
10. طراحی و پیاده‌سازی سامانه مشارکت فرهنگیان در ارائه ایده‌ها و حل مسائل تربیتی ملی و محلی (میان‌مدت یک الی دو ساله)
11. طراحی و راه‌اندازی «معاونت به‌روری و اقتصاد وزارت آموزش و پرورش» با هدف برنامه‌ریزی و به‌روری منابع موجود و ایجاد منابع جدید به نفع توسعه کیفی تعلیم و تربیت (کوتاهمدت ۶ ماهه)
12. اجرایی‌سازی سیاست چندتألیفی کتاب‌های درسی و بسته‌های یادگیری به منظور ارتقای کیفیت آن‌ها در چارچوب اهداف دوره‌های تحصیلی و اسناد بالادستی با حفظ شأن حاکمیتی وزارت آموزش و پرورش (میان‌مدت دو ساله)

د) بسته اقدامات انگیزه‌بخشی و توانمندسازی نیروی انسانی به ویژه معلمان

1. جبران کمبودهای فوری نیروی انسانی مورد نیاز از روش‌های تأمین زودبازده و کم‌آسیب کوتاهمدت با انگیزه‌بخشی از طریق پرداخت منظم و به موقع حق‌الزحمه‌های مربوطه (کوتاهمدت یک ماهه)
2. ساماندهی نیروی انسانی موجود وزارت آموزش و پرورش به لحاظ توزیع کمی و کیفی جغرافیایی و جنسیتی (میان‌مدت یک ساله)

3. پیش‌بینی و برنامه‌ریزی برای تربیت، توانمندسازی و تأمین نیروی انسانی مورد نیاز وزارت آموزش و پرورش از مسیرهای قانونی تربیت معلم (دانشگاه فرهنگیان و دانشگاه شهید رجایی) با تمهید استلزامات لازم برای ارتقای کمی و کیفی این دانشگاه‌ها از طریق کیفیت‌بخشی به آموزش‌های بدو خدمت به ویژه آموزش‌های مجازی، تسریع در فراخوان و جذب اعضای هیئت علمی باصلاحیت مورد نیاز، ساماندهی فیزیکی و جغرافیایی پردیس‌ها، بازطراحی برنامه‌های درسی متناسب با اسناد تحولی وزارت آموزش و پرورش و آخرین تغییرات برنامه درسی مدارس و کتاب‌های درسی و تربیت معلمان چندساختی و چندمهارتی، فراهم کردن فرصت کارورزی برای دانشجویان معلمان به نحوی که در طول تحصیل (میان‌مدت)
4. توانمندسازی معلمان و مدیران مدارس موجود با رویکرد کسب صلاحیت‌های مهارتی، اخلاقی و تربیتی و فعال شدن در تولیدات نوآورانه آموزشی و پرورشی (میان‌مدت)
5. بازطراحی صندوق ذخیره فرهنگیان و اساسنامه آن با رویکرد تعیین وضعیت حقوقی و ارتقای شفافیت و رفع تعارض منافع برای تقویت بنیه مالی فرهنگیان شاغل و بازنشسته و رفع مشکلات معیشتی آن‌ها و با اجرای بند ک ماده ۱۲ قانون بودجه سال ۱۴۰۰ (کوتاه‌مدت ۶ ماهه شش ماهه)
6. پیگیری تصویب و اجرای طرح رتبه‌بندی علمی و تربیتی معلمان متناسب به صورت گام به گام در چارچوب اسناد تحولی و اعتبارات تخصیص‌یافته سالانه با تأکید بر مقطع ابتدایی به منظور تکریم معلمان شایسته و دارای صلاحیت و ارائه امتیازات غیرمادی به ایشان (میان‌مدت)
7. پیگیری همسان‌سازی حقوق اعضای هیئت علمی دانشگاه فرهنگیان (کوتاه‌مدت - ۶ ماهه شش ماهه)
8. تسهیل راه‌اندازی و فعالیت قانونی نهادهای صنفی و علمی معلمان با به رسمیت شناختن شأن و حق کنش‌گری و اظهارنظر تخصصی آن‌ها در ساختارهای سیاست‌گذاری و تصمیم‌سازی حوزه آموزش و پرورش رسمی و عمومی برای دفاع قانونمند از حقوق فرهنگیان و کمک به بهبود کیفیت و عدالت آموزشی و پرورشی (میان‌مدت)
9. پیگیری اختصاص مسکن باکیفیت و ارزان‌قیمت برای فرهنگیان فاقد مسکن به ویژه زوج‌های فرهنگی جوان (میان‌مدت)
10. طراحی و اعمال شیوه‌های ارزیابی کیفی دانشجویان معلمان و مهارت‌آموزان ماده ۲۸ قبل از ورود به خدمت به منظور ارتقای کیفیت و توانمندی‌های نیروی انسانی ورودی آموزش و پرورش (میان‌مدت)

ه) اقدامات تمهیدی

1. تسریع در استقرار کامل سازمان ملی تعلیم و تربیت کودک برای سازماندهی و حل مسائل مهدکودک‌ها و مراکز تربیتی کودکان و تحقق اهداف تربیتی مدنظر (کوتاه‌مدت ۳ ماهه)
2. تسریع در تدوین نسخه ترمیم شده سند تحول بنیادین آموزش و پرورش بر اساس مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی و پیگیری فرآیند بررسی و تصویب آن (کوتاه‌مدت ۶ ماهه)
3. بازطراحی برنامه درسی ملی بر اساس اسناد تحولی آموزش و پرورش و بازتولید برنامه‌های درسی و اهداف دوره‌های تحصیلی کنونی (کوتاه‌مدت ۶ ماهه)
4. تدوین پیش‌نویس بخش آموزش و پرورش لایحه برنامه هفتم توسعه کشور با نگرش هماهنگی بین‌بخشی (کوتاه‌مدت ۶ ماهه)
5. پیگیری برای تهیه پیش‌نویس لوایح قانونی مورد نیاز برای اجرایی‌سازی مفاد و راهکارهای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش از طریق اصلاح قوانین موجود یا تدوین قوانین جدید (کوتاه‌مدت ۹ ماهه)
6. تدوین سند راهبردی تعلیم و تربیت کودک و مبنای نظری آن (میان‌مدت یک ساله)

